

ÅRSRAPPORT 2025

Sidas hantering av misstankar om korruption och andra oegentligheter i biståndet

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING	3
INLEDNING	4
HUR SKA STATISTIKEN I DENNA RAPPORT TOLKAS?	5
1. INKOMNA ÄRENDEN 2025	6
1.1 Registrerade ärenden över tid.....	6
1.2 Kategorier av inrapporterade misstankar.....	6
1.3 Hur Sida fick in misstankarna	7
2. AVSLUTADE ÄRENDEN 2025	8
2.1 Avslutade ärenden 2025	8
2.2 Kategorier av bekräftade misstankar	8
2.3 Bekräftade misstankar.....	9
2.4 Geografisk fördelning	9
2.5 Påföljder vid bekräftad misstanke.....	10
2.6 Återkrav.....	10
BILAGA A – DEFINITIONER AV TYPER AV MISSTANKAR	11

SAMMANFATTNING

Att hantera misstankar om olika typer av korruption och andra oegentligheter är en viktig del i uppföljningen av Sidas insatser. Utredningsgruppens rapport ges ut årligen för att informera om statistiken och trenderna för de ärenden som hanterats av utredningsgruppen under det gångna året. Det är viktigt att notera att inte alla ärenden handlar om korruption utan också om andra typer av oegentligheter som innefattar avtalsbrott och regelöverträdelser men även missförhållanden såsom mobbning och trakasserier.

Antalet registrerade ärenden har under en längre tid ökat år för år. En svag minskning skedde dock under 2025 där antalet registrerade ärenden var 318 medan det för 2024 var 320. Ser man till antal ärenden som gick vidare till utredning var det dock en större skillnad mellan dessa år – 285 ärenden för 2025 medan det för 2024 var 309 ärenden, vilket utgör en minskning med 24 ärenden. En bidragande faktor till detta bedöms vara att Sida fasat ut utvecklingssamarbetet i flera kontexter under 2024 och 2025.

I majoriteten av Sidas avtal med partners ställs krav att de skyndsamt måste rapportera misstankar om korruption och andra oegentligheter till Sida.¹ Detta har resulterat i att 76 procent av alla misstankar rapporterades till Sida via avtalspartners. Resterande uppstod bland annat i samband med Sidas ordinarie uppföljning, genom andra varningssignaler samt via anmälan från visselblåsare direkt till Sida. Geografiskt sett står länder i Afrika för en majoritet av de ärenden som avslutades under året med en eller flera bekräftade misstankar. Det är också här som flest misstankar rapporteras in. Detta beror framförallt på att en betydande del av Sidas sakanslag går till de afrikanska länderna.

Under 2025 avslutades 292 ärenden varav 59 procent (motsvarande 172 ärenden) innehöll minst en bekräftad misstanke om korruption eller andra oegentligheter. Totalt påverkades 97 insatser eller sex procent av Sidas totalt 1 636 aktiva insatser av någon form av korrupt eller annat oegentligt förfarande.² Utredningsgruppen gör bedömningen att detta är en relativt låg andel givet omfattningen av korruptionen i de länder där Sida verkar och det stora antalet biståndsinsatser som Sida stödjer.

Missbruk av medel är fortsatt den vanligaste bekräftade misstanken i ett ärende, följt av förskingring och intressekonflikter.³ Den vanligaste påföljderna hos Sidas avtalspartners och implementerande partners var kapacitetsstärkande åtgärder, återkrav samt uppsägning eller avsked av personal. Den enskilt vanligaste påföljden hos Sida var återkrav. Under 2025 ställde Sida totalt 62 återkrav av medel till Sidas avtalspartners på ett sammanlagt belopp om 41,7 miljoner kronor. Detta utgör mindre än en procent (0,18 procent) av Sidas totalt utbetalade sakanslag för 2025 om 22,7 miljarder kronor. Volymen på de enskilda återkraven varierade mellan ett högsta belopp på ca 15 miljoner kronor och ett lägsta belopp på 150 kronor.

1 Multilaterala organisationer har andra typer av avtalskrav där rapportering till Sida sker senare än vid initial misstanke

2 Sidas årsredovisning 2025

3 För definitioner av typer av misstankar, se Bilaga A – Definitioner av typer av misstankar

INLEDNING

Sida verkar i länder och miljöer med utbredd korruption. Korruption utgör ett av de främsta hindren för en hållbar utveckling i Sidas samarbetsländer.⁴ Sida definierar korruption som missbruk av förtroende, makt eller position för otillbörlig vinning för sig själv eller annan. Korruption kan bland annat innefatta mutor, kickbacks, bedrägerier, förskingring, intressekonflikter och sexuell korruption. Oegentligheter är ett bredare begrepp som innefattar avtalsbrott och regelöverträdelse som inte nödvändigtvis faller inom definitionen av korruption. Inom detta faller även andra missförhållanden som diskriminering, mobbing och trakasserier samt sexuella trakasserier, övergrepp och utnyttjanden (SEAH).

Genom att bekämpa korruption kan Sida bidra till bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Sidas arbete mot korruption bedrivs på flera nivåer; genom att stötta biståndsinsatser som syftar till att bekämpa korruptionen i Sidas samarbetsländer (utvecklingsperspektivet), att bekämpa korruption som risk inom ramen för biståndsinsatser (riskperspektivet) samt att bekämpa korruption i den interna verksamheten inom Sida.⁵

Sida har som mål att förhindra korruption och andra oegentligheter genom att bedöma om samarbetsorganisationen har en sådan intern styrning och kontroll att denne är lämpad att ta omhand Sidas medel för utförande av det arbete som har överenskommit. Sida har på förhand fastställda kontrollmekanismer som ska tillämpas under en insats samtliga faser⁶. Totalt återfinns över fyrahundra sådana kontrollmekanismer som tillämpas under genomförandet av en insats. Härutöver kan Sida även behöva specialutforma kontrollmekanismer som med rimlig säkerhet säkerställer att mål uppnås i en enskild insats. Lärdomar och svagheter som identifieras inom ramen för ett utredningsärende omhändertas också i Sidas processarbete för intern styrning och kontroll.

Antikorruptionsarbete kan reflektera såväl utvecklingsperspektivet som riskperspektivet. Utredningsgruppens arbete utgör en del av riskperspektivet och ger råd och stöd till medarbetare och chefer i hantering av misstankar om korruption och andra oegentligheter i biståndet i enlighet med Sidas beslutade process. Processen består av sex huvudsteg från att misstanke väcks till dess att utredningen avslutas.⁷ Alla misstankar om korruption och andra oegentligheter följs upp, oavsett storlek eller omfattning.

Utöver att ge råd och stöd i hanteringen av misstankar genomför utredningsgruppen också kompetenshöjande utbildningar för Sidas och utlandsmyndigheternas chefer och medarbetare. Sådana utbildningar fokuserar på att förebygga, identifiera och hantera misstankar om korruption och andra oegentligheter samt att återföra lärdomar och sprida erfarenheter från ärendehantering.

4 [Korruption | Transparency - Sweden](#)

5 [Regel/Antikorruption 2024-10-01](#)

6 En insats genomgår enligt insatshanteringsystemet Trac följande fyra steg – planera beredning, bereda och avtala, följa upp och avsluta insats.

7 [Process Hantera misstankar om korruption och oegentligheter](#)

HUR SKA STATISTIKEN I DENNA RAPPORT TOLKAS?

Den statistik som presenteras i utredningsgruppens årsrapport ska läsas mot bakgrund av den föränderliga omvärld och verksamhetskontext som Sida arbetar i. Statistik över inkomna och avslutade ärenden förs på en aggregerad nivå där underliggande faktorer såsom aktuella biståndsländer, partnersamarbeten och avtalsstruktur ändras från år till år, vilket ger utslag i den statistik som förs. Det sker vanligtvis med en tids eftersläpning vilket betyder att de ärenden som avslutas ett visst år ofta gäller händelser som inträffade, och medel som betalats ut, ett eller flera år tillbaka i tiden.

Antalet rapporterade misstankar från en viss region, typ av samarbetspart eller tematiskt område bör inte ses som ett direkt mått på korruptionsnivån inom ett sådant område. Anledningen till detta är att partners rapporteringsrutiner samt tidpunkt för rapportering kan variera. Rapporteringen från partners sker i enlighet med avtal och handläggs kontinuerligt av handläggare på Sida och utlandsmyndigheter. Det är ett faktum att partners inom civilsamhället, med väletablerade rutiner för hantering av misstankar om korruption och andra oegentligheter, tenderar att rapportera fler ärenden till Sida. Detta sker enligt avtal redan vid misstanke om korruption eller andra oegentligheter. Multilaterala organisationer har andra rutiner och avtalsvillkor, bland annat är det vanligt att rapportering sker först vid inledd utredning eller avslutad utredning, vilket resulterar i att betydligt färre ärenden upprättas hos Sida. Multilaterala organisationer rapporterar dessutom på en övergripande nivå vilket ibland försvårar registrering och uppföljning av enskilda ärenden. Stora avtalspartners rapporterar också i högre utsträckning årsvis, halvårsvis eller per kvartal, vilket kan ha en effekt på statistiken beroende på vilken sida årsskiftet rapporteringen kommer in.

Under senare år har ett flertal bilaterala strategier och partnersamarbeten fasats ut.⁸ När statistiken för 2025 sammanställs blir det tydligt att neddragningar och omfördelningar inom Sidas sakanslag får en direkt påverkan på antalet inkomna ärenden. Statistiken ger därför endast en generell bild av utvecklingen över tid. Även om möjligheterna att dra slutsatser kring samband mellan orsak och verkan utifrån statistiken som presenteras nedan är begränsad, så är det ett viktigt verktyg för Sida i att se att våra kanaler för att upptäcka och rapportera korruption och andra oegentligheter fungerar som de ska och att utbildningssatsningar har effekt. Statistiken tjänar också till att uppmärksamma områden som utmärker sig, både ifråga om avsaknad av rapportering eller mer frekvent rapportering.

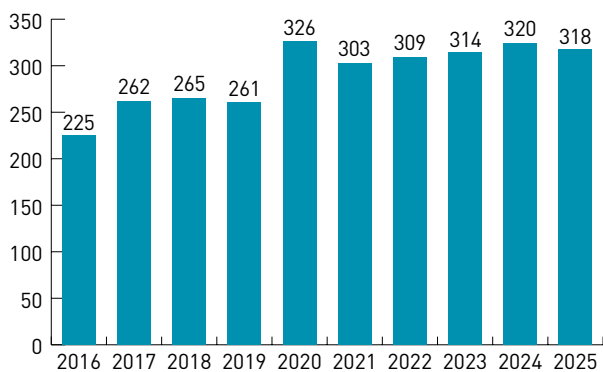
⁸ Utfasning till och med december 2025: Kambodja, Myanmar, Burkina Faso, Mali, Sydsudan, Afghanistan, Irak och Jemen.

1. INKOMNA ÄRENDEN 2025

1.1 Registrerade ärenden över tid

Antalet ärenden gällande misstankar om korruption och andra oegentligheter registrerade av Sidas utredningsgrupp har under senare år ökat, även om det under 2025 minskade något. Ökningen av ärenden över tid kan ha många orsaker. Sida arbetar t.ex. aktivt med att höja medvetandet om hur korruption och andra oegentligheter kan uppstå och påverka insatser i enskilda kontexter och har för ändamålet omfattande utbildningsprogram på olika nivåer. Detta ger också underlag för förstärkta diskussioner med partners i den enskilda kontexten. Förtydliganden i avtalsmallar utgör också sådant som förstärker Sidas motståndskraft mot korruption och andra oegentligheter och kan leda till ökad rapportering.

ANTAL REGISTRERADE ÄRENDEN

Det totala antalet registrerade ärenden uppgick 2025 till 318 stycken jämfört med 320 ärenden som registrerades under 2024. Utredningsgruppen noterar dock att antalet ärenden som avvisades kort efter registrering var betydligt fler 2025 än under tidigare år vilket innebär en reell minskning för antalet ärenden som gått vidare för utredning. Detta beror framförallt på att en stor avtalspartner ändrade sin rutin för att rapportera in ärenden till Sida och i samband med detta inkluderade misstankar som inte direkt kunde kopplas till Sidas finansiering.⁹ Efter korrigering av direkt avvisade ärenden gick 285 ärenden vidare till utredning under 2025, jämfört med 309 under 2024. Utredningsgruppen gör bedömningen att denna minskning till stor del beror på att det bilaterala stödet till Afghanistan och Sydsudan fasades ut under 2024.¹⁰

Tillsammans med ansvarig utredare beslutar ansvarig enhet eller utlandsmyndighet vem som är bäst lämpad att ansvara för utredningen i det enskilda ärendet. Inkomna

ärenden registreras därför i tre olika kategorier; A (där Sida driver utredningsärendet), B (där ärendet utreds av Sidas avtalspartners) och C (där utredning redan genomförs av Sidas avtalspartners när ärendet rapporteras in till Sida och ingen ytterligare utredning bedöms nödvändig). Merparten av inrapporterade ärenden utreds av Sidas avtalspartners som ofta har en egen utredningsfunktion. Misstankar om oegentligheter inom till exempel FN-systemet utreds av bland annat Office of Internal Oversight Services (OIOS). Under beredningen av stöd till avtalspartners gör Sida en bedömning av partners kapacitet att arbeta med korruptionsfrågor i bred mening, det vill säga både i förebyggande och i utredande syfte, samt om de har kapacitet att arbeta med korruption som utvecklingshinder. Detta betyder också att även om ett ärende utreds av Sidas avtalspartner, så rapporteras ärendet till Sida som sedan har att bedöma om ärendet har utretts på ett tillfredsställande sätt innan ärendet kan stängas. Under 2025 registrerades 39 stycken A-ärenden, 230 stycken B-ärenden och 49 stycken C-ärenden.

1.2 Kategorier av inrapporterade misstankar

Sida för statistik över flera olika underkategorier av misstankar. Dessa underkategorier inkluderar missbruk av medel, förskingring, intressekonflikter, övrigt maktmissbruk, sexuella trakasserier, övergrepp och utnyttjanden (SEAH), stöld, mutor och kickbacks och, trakasserier.^{11 12} Misstankarna kan dock fördelas i två huvudkategorier: korruption och andra oegentligheter. Korruption inkluderar förskingring, mutor och kickbacks, övrigt maktmissbruk samt intressekonflikter medan oegentligheter är ett bredare begrepp som innefattar andra typer av avtalsbrott och regelöverträdelser. Inom ramen för begreppet oegentligheter ryms även missförhållanden, såsom diskriminering och mobbning samt sexuella trakasserier, övergrepp och utnyttjanden (SEAH). Ett utredningsärende kan inkludera flera olika misstankar. Det är till exempel vanligt att både misstanke om förskingring och missbruk av medel förekommer inom ramen för samma ärende. Detta innebär att antalet misstankar om korruption och andra oegentligheter överstiger antalet registrerade ärenden.

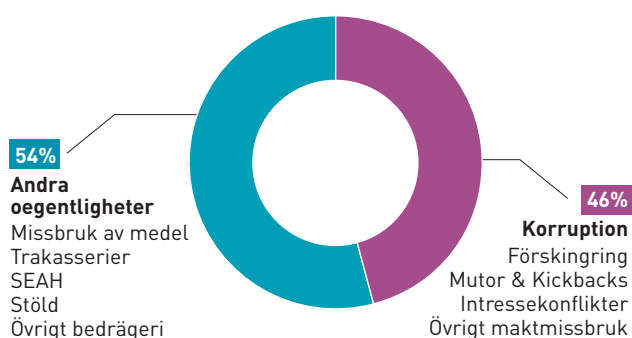
⁹ Ett inrapporterat ärende kan även avvisas när det visar sig inte falla inom utredningsgruppens mandat att utreda.

¹⁰ I Afghanistan och Sydsudan har Sida haft partners som enligt avtal rapporterat förhållandevis många ärenden. Detta synliggör hur kontext och partnersamarbeten direkt påverkar statistiken och gör det svårt att göra jämförelser över tid.

¹¹ För definitioner av typer av misstankar, se Bilaga A – Definitioner av typer av misstankar

¹² Utredningsgruppen registrerade tidigare ärenden relaterat till brott mot de grundläggande principerna för finansiellt samarbete med Sida (exclusion grounds related incidents). Dessa ärenden följs nu upp inom operativ verksamhet och ingår därmed inte längre i utredningsgruppens statistik.

INKOMNA MISSTANKAR PER KATEGORI

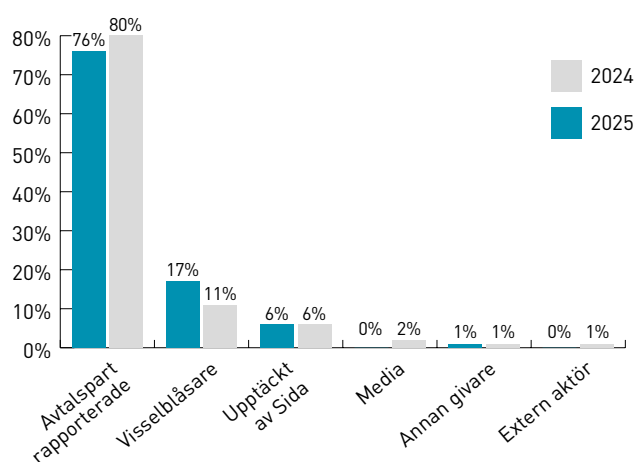
Under 2025 kategoriserades 46 procent av alla inkomna misstankar som korruption (motsvarande 214 misstankar) och 54 procent (motsvarande 253 misstankar) som andra oegentligheter. De vanligast förekommande misstankarna var missbruk av medel, förskingring och intressekonflikter, vilket är i linje med den övergripande trenden över tid.

Det är också viktigt att beakta att det ibland är svårt att definiera misstanken när den först inkommer, varpå flera misstankar kan behöva registreras i samband med att ärendet upprättas. Det är till exempel svårt att veta anledningen till brister i kostnadsunderlag; om det beror på förskingring eller svag finansiell kapacitet inom ekonomisk redovisning, där det senare klassas som missbruk av medel. Detta medför att båda misstankarna behöver registreras och utredningen får sedan syfta till att utreda båda misstankarna. I vissa ärenden kan en första initial misstanke leda till att utredningen senare fastslår andra brister och därmed bekräftar flertalet olika oegentligheter inom ramen för samma ärende. Utredningsgruppen menar därför att man ska vara försiktig med att dra slutsatser kring antalet inkomna misstankar och istället fokusera på vad utredningen senare kunde bekräfta.

1.3 Hur Sida fick in misstankarna

I grafen nedan syns andel registrerade ärenden i förhållande till den rapporteringskanal som de inkom genom. År 2025 rapporterades 76 procent av alla registrerade ärenden in via Sidas avtalspartners. Motsvarande andel för 2024 var 80 procent. Eftersom Sidas avtalspartners arbetar närmare verksamheten är det förväntat att de står för merparten av anmälningarna till Sida. Sida ställer även krav i avtalen att avtalspartnern ska följa upp verksamheten och skyndsamt informera om det finns misstankar om korruption och andra oegentligheter inom verksamheten som får stöd av Sida.

RAPPORTERINGSKANAL

Sjuttionio procent av de registrerade ärendena 2025 rapporterades in till Sida via externa visselblåsarkanalerna, vilket är en ökning med sex procentenheter jämfört med 2024. Sidas externa visselblåsarkanal administreras av utredningsgruppen och är särskilt viktig som komplement till ordinarie rapportering och dialog mellan Sida och avtalspartners eftersom den ger möjlighet till anonym rapportering.

För att anmäla misstankar om intern korruption och missförhållanden på Sida finns en separat funktion som går direkt till Sidas enhet för säkerhet (SÄK).

Under 2025 upptäckte Sidas personal misstankar om korruption och andra oegentligheter genom ordinarie uppföljning, revision eller genom att ha agerat på varnings signaler vid 19 tillfällen, vilket är i linje med statistiken för 2024 och utgör sex procent. Fördjupad finansiell uppföljning, fältbesök (inklusive stickprov) och samordning med andra givare är metoder som visat sig vara effektiva för att Sida själv ska upptäcka misstankar om korruption och andra oegentligheter.

Det är mindre vanligt att den årliga revisionen föranleder att misstankar uppstår. Detta är i linje med vad som kan förväntas av Sidas årliga revisionsuppdrag med en revisionsstandard (ISA)¹³ vars syfte är att revisorn ska bilda sig en uppfattning om huruvida parternas finansiella rapport innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig orsakade av misstag eller av bedrägeri. Däremot är revision ett viktigt förebyggande verktyg för att kontinuerligt granska och utveckla avtalspartners interna styrning och kontroll som ska förebygga och avskräcka bedrägerier samt öka chanserna för att korruption och andra oegentligheter ska uppdagas.

¹³ 2021 Handbook of International Quality Control, Auditing, Review, Other Assurance, and Related Services Pronouncements | IAASB Sid. 104-105

2. AVSLUTADE ÄRENDEN 2025

2.1 Avslutade ärenden 2025

Under 2025 avslutade utredningsgruppen tillsammans med operativa enheter och utlandsmyndigheter totalt 292 ärenden. Av de avslutade ärendena hade 88 stycken registrerats under 2025, 108 stycken registrerats under 2024 och 41 stycken under 2023. Resterande 55 avslutade utredningsärenden var från perioden 2016 – 2022. Utredningsgruppen genomförde under 2025 en riktad arbetsinsats med fokus på äldre ärenden där utredning och/eller beslutfattande av olika skäl försenats, vilket möjliggjorde att ett flertal av de äldre ärendena kunde avslutas. Den stora spridningen vad gäller registreringsår för de nu avslutade ärendena visar på att utredningar kan vara mycket komplexa och därmed ta olika lång tid att hantera.

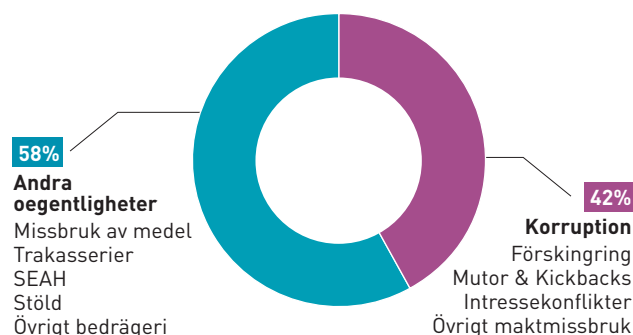
Utöver de 292 avslutade utredningsärenden avvisades 51 ärenden. Den huvudsakliga anledningen till att ett ärende avvisas är för att det i ett tidigt skede visar sig att misstanken inte involverar Sida-medel och hänvisas då till annan givare eller rättsvårdande myndighet där så är lämpligt. Ett ärende kan även avvisas om utredningsbarheten är kraftigt begränsad, t.ex. om visselblåsare inkommer med knapphändig information utan möjlighet för Sida att ställa följdfrågor eller om den lokala kontexten gör det omöjligt att resa till den berörda platsen. Av de 51 avvisade ärendena hade 22 ärenden rapporterats från en och samma partner, något som visade sig vara en direkt konsekvens av att partnern ändrat sin rutin för att rapportera ärenden till Sida. Efter dialog med partnern kunde det konstateras att dessa ärenden rörde andra givares insatser.

Av de 292 avslutade ärendena stängdes 172 ärenden med en eller flera bekräftade misstankar, vilket utgör 59 procent. Detta ligger i linje med bekräftelsegraden under de senaste åren, även fast 2024 verkar utgöra en tillfällig dipp i statistiken.¹⁴

2.2 Kategorier av bekräftade misstankar

Grafen till höger visar på fördelningen av de avslutade ärendena med en eller flera bekräftade misstankar som bedöms utgöra korruption jämfört med de ärenden där de bekräftade misstankarna utgörs av andra typer av oegentligheter.

BEKRÄFTADE MISSTANKAR PER KATEGORI

Under 2025 kunde en eller flera misstankar bekräftas i 97 insatser (sex procent) av Sidas totalt

1 636 aktiva insatser. En insats kan ha flera utredningar pågående samtidigt. Detta gäller mestadels partners med komplex humanitär verksamhet, som till exempel FN-organ eller insatser med många vidareförmedlande partners. Bland de bekräftade misstankarna från 2025 utgjordes 42 procent av korruption (motsvarande 96 misstankar) och 58 procent av andra oegentligheter (motsvarande 135 misstankar), se diagram 4 ovan. Det är viktigt att notera att inte alla ärenden som avslutas med en eller flera bekräftade misstankar om korruption samtidigt innebär en finansiell förlust för Sida. Korruption i form av t.ex. intressekonflikter eller otillbörlig påverkan i samband med upphandling och rekrytering kan, men behöver inte nödvändigtvis, resultera i att Sidas medel går förlorade.

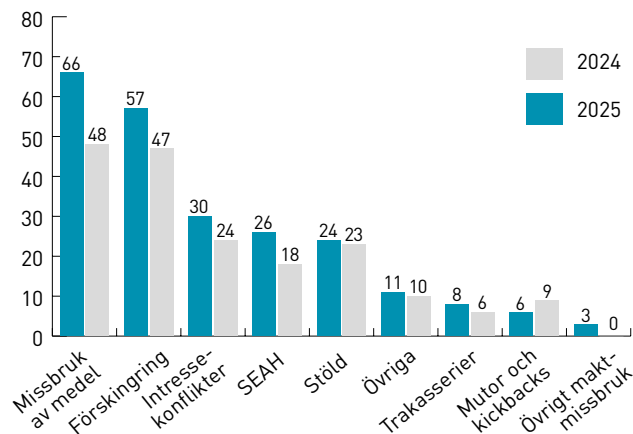
Att det under 2025 bekräftades misstankar i sex procent av Sidas alla aktiva biståndsinsatser bedöms av utredningsgruppen vara en relativt låg andel givet omfattning av korruption i de länder där Sida verkar och det stora antalet biståndsinsatser som Sida stödjer. Svaga institutioner, bristande rättsstat och systemisk korruption i många av Sidas samarbetsländer innebär en risk för att det kan förekomma korruption och andra oegentligheter som inte upptäcks, rapporteras och utreds.

¹⁴ Bekräftelsegraden 2024 var 52 %, motsvarande 157 ärenden.

2.3 Bekräftade misstankar

De bekräftade misstankarna fördelar sig enligt misstanke-typerna i grafen nedan.

BEKRÄFTADE MISSTANKAR

Av bekräftade misstankar är missbruk av medel vanligast och förekommer i 66 av 172 ärenden som avslutats med bekräftad misstanke. Förskingring är den misstanke som är näst vanligast (i 57 ärenden) följt av intressekonflikter (i 30 ärenden). Fördelningen följer hur det har sett ut under tidigare år. Under 2024 var den stora förändringen att antalet ärenden med bekräftade misstankar om sexuellt utnyttjande, övergrepp och trakasserier (SEAH) halverades, från 36 till 18 ärenden. Under 2025 är antalet bekräftade misstankar tillbaka på fjärdeplats och följer tidigare års utfall, vilket indikerar att 2024 utgjorde en tillfällig sänkning i statistiken.

Under 2025 avslutades 46 A-ärenden, det vill säga ärenden där Sida själv driver utredningen. Totalt 27 av de 46 avslutade ärendena öppnades till följd av information från visselblåsare. Misstankar kunde endast bekräftas i sex av dessa ärenden. Utredningsgruppen konstaterar att detta kan bero på svårighet att utreda till följd av knapphändig

information eller begränsade utredningsmöjligheter för att inte röja visselblåsarens identitet. Det förekommer även att visselblåsare uppsåtligt lämnar vilseledande eller direkt felaktig information till Sida. Detta får direkt genomslag på bekräftelsegraden av misstankar i A-ärenden som låg på 37 procent under 2025, vilket skiljer sig avsevärt från den övergripande bekräftelsegraden på 59 procent.

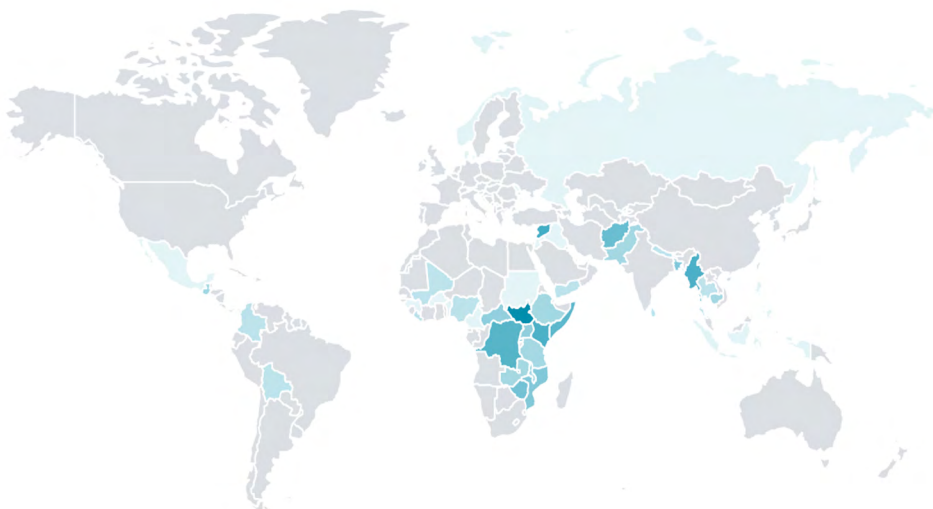
Totalt 120 ärenden av 292 stycken avslutades utan någon bekräftad misstanke. Det kan finnas flera skäl till att misstankar inte kan bekräftas, till exempel att en granskning visar att inrapporterad information var felaktig eller att det saknas bevis för att bekräfta misstanken. Det kan också bero på att misstanke om oegentligheter uppstår på grund av bristande kapacitet hos partnern men som efter utredning inte visar sig utgöra avtalsbrott. När det kommer till utredning av misstankar om sexuell exploatering, övergrepp och trakasserier följer Sida ett överlevbarcentrerat förhållningssätt. Detta innebär att om personen som utsatts inte vill att misstanken utreds vidare följer Sida denna hållning och ärendet avslutas därmed med ej bekräftad misstanke.

2.4 Geografisk fördelning

Kartan nedan ger en geografisk överblick över länder där ett ärende har avslutats med en eller flera bekräftade misstankar om korruption eller andra oegentligheter under 2025. Landet visar var misstanken har utretts, vilket normalt sker antingen där insatsen implementeras eller där samarbetspartnern har sitt huvudsakliga säte. Det är viktigt att notera att fördelningen mellan länder inte är begränsad till de bilaterala strategierna för utvecklings-samarbete utan även inkluderar humanitär verksamhet samt regionala och tematiska strategier. Mörkare färg på kartan motsvarar fler antal ärenden med bekräftade misstankar.¹⁵

GEOGRAFISK FÖRDELNING ÖVER ÄRENDEN MED EN ELLER FLERA BEKRÄFTADE MISSTANKAR

LAND	ÄRENDEN
SYDSUDAN	24
SYRIEN	11
KENYA	10
MYANMAR	10
DR KONGO	9

¹⁵ Länderna är färgsatta enligt antal ärenden där mörkare blå färg motsvarar högre antal ärenden. Länder med grå färg har inget avslutat ärende med bekräftade misstankar.

Det är tydligt att länder i Afrika står för flest avslutade ärenden med en eller flera bekräftade misstankar. Det är också här som flest misstankar rapporteras in. Att flest antal ärenden avslutas med en eller flera bekräftade misstankar här beror framförallt på att en betydande del av Sidas sakanslag går till de afrikanska länderna.

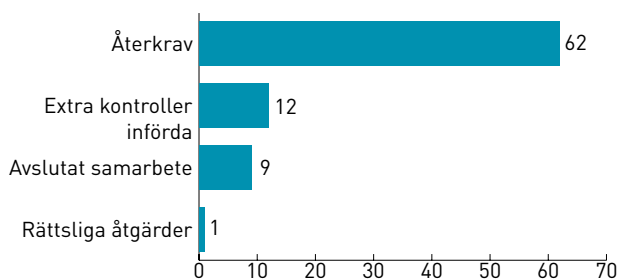
Tabellen visar de länder som haft flest avslutade ärenden med en eller flera bekräftade misstankar om korruption eller andra oegentligheter. Att Sydsudan ligger högt beror framförallt på att en stor avtalspartner inom två insatser stod för rapportering av ovanligt många utredningsärenden.

2.5 Påföljder vid bekräftad misstanke

Sidas beslut om påföljd vid bekräftad misstanke beror på flera faktorer – exempelvis misstanketyper, allvar i avtalsbrottet och huruvida det rör sig om uppsåt eller oaktsamhet. Sida beslutar om påföljder vid bekräftade misstankar gällande Sidas avtalspartners medan Sidas avtalspartners, i enlighet med avtal, beslutar om påföljder för sina implementerande partners och rapporterar detta till Sida.

Samma ansvarsfördelning är applicerbar när det kommer till rättsliga åtgärder om misstanke om brott föreligger. Respektive organisation ansvarar också för uppsägning och disciplinära åtgärder gällande sin egen personal. Exempel på disciplinära åtgärder är varning eller löneavdrag.

PÅFÖLJDER SIDA

År 2025 ställde Sida 62 återkrav. I nio ärenden har Sida avslutat samarbetet med avtalsparten, vilket är högre än 2024 då fem samarbeten avslutades i förtid som ett resultat av utredning. Ofta kan samarbetet fortsätta efter ett utredningsärende, förutsatt att relevanta åtgärder har vidtagits, som att till exempel säga upp personal, införa extra kontroller eller liknande. När Sida väljer att avsluta ett samarbete beror det på att det saknas förtroende och/eller förutsättningar för samarbetet att fortsätta.

Flest beslut om påföljder fattas av Sidas avtalspartners gällande deras implementerande partners. Det förklaras av att störst andel bekräftade avtalsbrott äger rum hos partners i efterföljande led, vilket är att förvänta eftersom de är fler än Sidas avtalspartners. Sida följer upp att

avtalspartners vidtar tillräckliga och relevanta åtgärder, vilket sedan ligger till grund för bedömning om ärendet kan avslutas.

PÅFÖLJDER PARTNERS

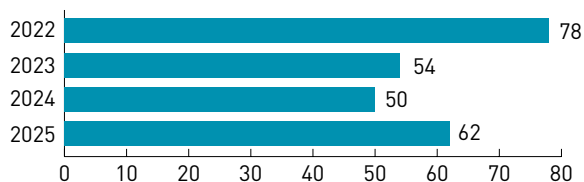

2.6 Återkrav

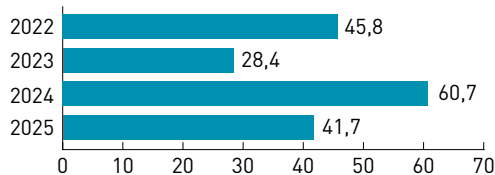
När avtalsbrott på grund av korruption, felaktig användning av medel eller andra oegentligheter har konstaterats ska Sida ställa återkrav på det belopp som har använts utanför avtalade syften, om inte särskilda skäl däremot föreligger. Detta regleras av Sidas insatshandlingsregel och reflekteras som standard i Sidas avtalsmallar. Avtal med multilaterala organisationer och vissa fonder ser dock annorlunda ut och kan till exempel reglera att återkrävda medel återinvesteras i den operativa verksamheten.

ANTAL ÅTERKRAV OCH STÄLLT ÅTERKRAV (MSEK)

Antal återkrav

Ställt återkrav

Under 2025 ställdes 62 återkrav, vilket var betydligt fler än under de två föregående åren. Det sammanlagda belopp som krävdes tillbaka var 41,7 miljoner kronor. Svängningar i antal återkrav och volym är förväntade och beror på omfattningen i individuella utredningar, hur många ärenden som avslutas och på vilken sida av årsskiftet det sker. Det lägsta beloppet som återkrävdes var 150 kronor och det högsta drygt 15 miljoner kronor.

Ställda återkrav om 41,7 miljoner utgör 0,18 procent av Sidas utbetalade sakanslag 2025 om 22,7 miljarder. Återbetalade medel till Sida återgår till respektive strategi.

BILAGA A – DEFINITIONER AV TYPER AV MISSTANKAR

Förskingring – Sidas finansiering eller lös egendom inköpt med Sidas finansiering har stulits av en person(er) som har haft förfogande över den. Vanligtvis har förövaren försökt maskera händelsen.

Stöld – Sidas finansiering eller lös egendom inköpt med Sidas finansiering har stulits av person(er) som inte haft förfogande över den. Vanligtvis utan att det försökts maskeras på något sätt.

Missbruk av medel – Sidas finansiering eller lös egendom inköpt med Sidas finansiering har använts på ett sätt som strider mot avtalet utan att det förefaller vara förskingring eller stöld.

Intressekonflikter – En intressekonflikt eller jäv uppstår när en persons privata intressen riskerar att gå emot verksamhetens intressen. Exempelvis en person som fattar beslut rörande en släkting eller vän eller sina egna eller närstående personers (eller organisationers) ekonomiska intressen.

Mutor och kickbacks – En muta är en gåva, en tjänst eller annan förmån som överlämnas eller utlovas till en person i maktposition, för att denne ska särbehandla givaren, givarens anhöriga eller någon annan. Med makt avses inte enbart myndighetsutövning utan all form av tjänsteutövning. Med kickbacks menas betalningar som görs till någon i utbyte mot att underlätta en transaktion eller ett möte. T.ex. att en av Sidas avtalspartners chefer kräver en betalning från en implementerande partner för att alloka medel till den implementerande partnern.

SEAH – Sexuellt utnyttjande, sexuella övergrepp och sexuella trakasserier.

Trakasserier – Andra typer av trakasserier såsom mobbing, diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Övriga – Andra typer av bedrägerier och oegentligheter samt maktmissbruk, våldsyftningar, hot mm.